

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 stycznia 2023 r.

Poz. 118

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 3 stycznia 2023 r.

w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego²⁾

Na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1720, 1733, 2705 i 2770) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, zwanego dalej „systemem”, będący jego oznaczeniem;
- 2) sposób oznakowania:
 - a) jednostek systemu,
 - b) kierującego akcją medyczną,
 - c) członków zespołów ratownictwa medycznego,
 - d) ratowników z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) wymagania w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego.

§ 2. Wzór graficzny systemu, będący jego oznaczeniem, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Sposób oznakowania jednostek systemu jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Kierujący akcją medyczną nosi kamizelkę ostrzegawczą o barwie niebieskiej, z pasami z materiału odbłaskowego, z nadrukiem „KIERUJĄCY AKCJĄ MEDYCZNĄ” koloru srebrnego, z czarną obwódką na plecach i z przodu po lewej stronie.

2. Wysokość nadruku, o którym mowa w ust. 1, wynosi:

- 1) z przodu 5 cm;
- 2) na plecach 15 cm.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 932).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 23 września 2022 r. pod numerem 2022/644/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

§ 5. 1. Członkowie zespołów ratownictwa medycznego, z wyłączeniem członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego, są oznakowani przez umieszczenie na umundurowaniu naszywki z przodu po lewej stronie oraz nadruku na plecach, wykonanych z materiału odblaskowego, z napisem odpowiednim do pełnionej funkcji:

- 1) „LEKARZ”;
 - 2) „PIEŁĘGNIARKA” albo „PIEŁĘGNIARZ”;
 - 3) „RATOWNIK MEDYCZNY”;
 - 4) „KIEROWCA”.
2. Wysokość naszywki, o której mowa w ust. 1, wynosi 5 cm.
3. Wysokość nadruku, o którym mowa w ust. 1, wynosi 15 cm.

4. Członkowie zespołów ratownictwa medycznego są oznakowani przez opcjonalne umieszczenie na umundurowaniu, na prawym rękawie, logo lub nazwy dysponenta jednostki.

§ 6. Ratownicy z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy, są oznakowani przez umieszczenie na odzieży zewnętrznej:

- 1) z przodu po lewej stronie naszywki o wysokości 5 cm z napisem „RATOWNIK”;
- 2) na plecach nadruku o wysokości 15 cm z napisem „RATOWNIK”;
- 3) naszywki z nazwą jednostki współpracującej z systemem.

§ 7. Wymagania w zakresie umundurowania członków:

- 1) zespołów ratownictwa medycznego są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- 2) lotniczych zespołów ratownictwa medycznego są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 8. Umundurowanie członków zespołów ratownictwa medycznego i członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego spełniające wymagania określone w przepisach dotychczasowych może być używane, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2027 r.

§ 9. 1. Do oznakowania specjalistycznego środka transportu sanitarnego, którego użytkowanie przez zespół ratownictwa medycznego rozpoczęło się w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się wymagania określone w przepisach dotychczasowych.

2. Specjalistyczny środek transportu sanitarnego, o którym mowa w ust. 1, może być użytkowany przez zespół ratownictwa medycznego do dnia 31 grudnia 2030 r.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 2487).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *A. Niedzielski*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 3 stycznia 2023 r. (Dz. U. poz. 118)

Załącznik nr 1

WZÓR GRAFICZNY SYSTEMU PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE

SPOSÓB OZNAKOWANIA JEDNOSTEK SYSTEMU PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE**I. Oznakowanie zespołów ratownictwa medycznego**

Specjalistyczny środek transportu sanitarnego ma barwę żółtą (CMYK 10,0,90,0) i jest oznakowany:

- 1) wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne o średnicy 50 cm, umieszczonym na tylnych drzwiach oraz na dachu i po bokach, w tylnej części pojazdu;
- 2) napisem lustrzanym „AMBULANS” barwy czerwonej, o wysokości liter co najmniej 22 cm, umieszczonym z przodu pojazdu; dopuszczalne jest umieszczenie napisu „AMBULANS” barwy czerwonej, o wysokości liter co najmniej 10 cm, także z tyłu pojazdu;
- 3) po bokach literą barwy czerwonej:
 - a) „P” – w przypadku podstawowego zespołu ratownictwa medycznego,
 - b) „S” – w przypadku specjalistycznego zespołu ratownictwa medycznego– umieszczoną w okręgu o średnicy co najmniej 40 cm; grubość linii okręgu i liter wynosi 4 cm;
- 4) trzema pasami odblaskowymi:
 - a) pasem typu 1 lub 3 – barwy czerwonej, o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonym wokół dachu,
 - b) pasem typu 1 lub 3 – barwy niebieskiej, umieszczonym bezpośrednio nad pasem, o którym mowa w lit. c,
 - c) pasem typu 3 – barwy czerwonej, o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonym między linią okien a nadkolami;
- 5) logotypem zawierającym nazwę dysponenta jednostki lub nazwą dysponenta jednostki, umieszczonymi po bokach pojazdu w dolnej części drzwi kierowcy i pasażera lub na tylnych drzwiach w dolnej części;
- 6) kryptonimem zespołu ratownictwa medycznego określonym w wojewódzkim planie działania systemu, barwy czerwonej, o wysokości liter 10 cm, umieszczonym po bokach i z tyłu pojazdu, pod okręgami z oznaczeniem zespołu, o których mowa w pkt 3.

II. Oznakowanie lotniczych zespołów ratownictwa medycznego

1. Statek powietrzny (płatowiec), którym dysponuje lotniczy zespół ratownictwa medycznego, ma barwę żółtą i jest oznakowany:

- 1) wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne o średnicy co najmniej 35 cm, umieszczonym na bocznej powierzchni kadłuba w dobrze widocznym miejscu;
- 2) pasem barwy czerwonej lub niebieskiej, o stałej lub zmiennej szerokości (w zależności od ilości dostępnego miejsca), umieszczonym wzdłuż kadłuba poziomo pod linią okien bocznych oraz skośnie w tylnej części kadłuba w kierunku belki ogonowej;
- 3) napisem „LOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE” barwy białej, czarnej lub niebieskiej, o wysokości znaków co najmniej 8 cm, umieszczonym z boku, pod lub nad linią okien;
- 4) napisem „HEMS” barwy białej, czarnej lub niebieskiej, o wysokości znaków co najmniej 10 cm, umieszczonym na bocznej powierzchni kadłuba;
- 5) wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne o średnicy co najmniej 50 cm, umieszczonym na spodniej części kadłuba, w kierunku przodu kadłuba.

2. Łopaty wirnika nośnego (oraz innych wirujących lub niebezpiecznych elementów konstrukcji, np. śmigła ogonowego, jeżeli występują) są pomalowane w ostrzegawczym schemacie barwnym, jaskrawym i kontrastowym.

3. Dopuszcza się malowanie elementów konstrukcji statku powietrznego niewymienionych w ust. 2 barwą inną niż żółta, o ile poprawi to jego funkcjonalność lub bezpieczeństwo użytkowania.

III. Oznakowanie szpitalnych oddziałów ratunkowych

1. Szpitalny oddział ratunkowy jest oznakowany tablicą barwy niebieskiej o wymiarach 90 × 90 cm, na której są umieszczone napisy barwy białej, o wysokości liter 10 cm: „SZPITALNY ODDZIAŁ RATUNKOWY” – w górnej części tablicy oraz „EMERGENCY” – w dolnej części tablicy, a między tymi napisami umieszczony jest znak białego krzyża o wymiarach 20 × 20 cm.

2. Oznakowanie umieszcza się przy wejściu głównym do szpitalnego oddziału ratunkowego oraz na znakach drogowych oznaczających drogę dojazdu do budynku szpitala, w którym mieści się szpitalny oddział ratunkowy.

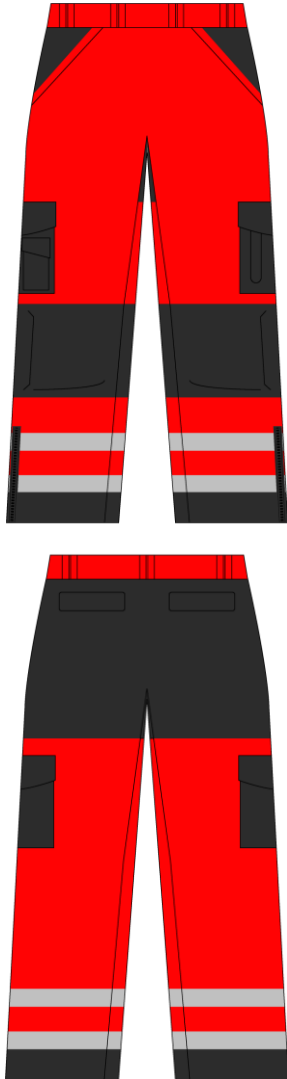
Załącznik nr 3

WYMAGANIA W ZAKRESIE UMUNDUROWANIA CZŁONKÓW ZESPOŁÓW RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

Tabela 1. Umundurowanie letnie i zimowe członków zespołów ratownictwa medycznego*

Lp.	Element umundurowania	Opis
Umundurowanie letnie		
1	Bluza	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) materiał o oporze pary wodnej nie większym niż $5 \text{ m}^2 \times \text{Pa/W}$</p> <p>c) długi rękaw wykończony mankietem</p> <p>d) pod szyją wykończenie stójką lub ściągaczem</p> <p>e) z przodu na wysokości klatki piersiowej dwie naszywane kieszenie o wymiarach około $13 \times 17 \text{ cm}$, umieszczone symetrycznie po obu stronach, z otworami przykrytymi klapkami zapinanymi na guziki lub metalowe zatrzaski, w lewej klapce wloty na długopis</p> <p>f) na wysokości łokci i na barkach czarne wzmocnienia z tkaniny</p> <p>g) oznakowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z przodu po prawej stronie, nad prawą kieszenią, naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej - z przodu po lewej stronie, nad lewą kieszenią, naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji - na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji - na lewym rękawie wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku - na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z białą-czerwoną flagą o wymiarach co najmniej $2,5 \times 4 \text{ cm}$ - na prawym rękawie, pod białą-czerwoną flagą, opcjonalnie logo lub nazwa dysponenta jednostki <p>h) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stójka lub ściągacz (strona wewnętrzna i zewnętrzna) - mankiety - kieszenie z klapkami - pas o szerokości 10 cm wzdłuż wewnętrznej części rękawów do mankietów i wzdłuż boków bluzy - wzmocnienia na barkach i na łokciach <p>i) dopuszcza się zmianę wymiarów poszczególnych elementów bluzy w zależności od rozmiaru</p>
Wzór bluzy		
		

2	Koszulka (typu polo lub T-shirt)	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) materiał o oporze pary wodnej nie większym niż $5 \text{ m}^2 \times \text{Pa/W}$</p> <p>c) koszulka z krótkim rękawem typu polo zapinana na guziki w kolorze czarnym lub typu T-shirt wykończona ściągaczem</p> <p>d) oznakowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na lewym rękawie wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku - na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z białą-czerwoną flagą o wymiarach co najmniej $2,5 \times 4 \text{ cm}$ - z przodu po lewej stronie w górnej części nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji - na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji - z przodu pod określeniem nazwy funkcji opcjonalnie logo lub nazwa dysponenta jednostki <p>e) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kołnierzyk lub ściągacz - wykończenie zapięcia z przodu - pas o szerokości 10 cm wzdłuż wewnętrznej części rękawów i boków koszulki <p>f) dopuszcza się zmianę wymiarów poszczególnych elementów koszulki w zależności od rozmiaru</p>
Wzór koszulki		
		
3	Spodnie	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾ – elementy zestawu odzieżowego przeznaczone do jednoczesnego stosowania powinny łącznie spełniać wymaganie co najmniej klasy 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) dwa równoległe pasy z materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, spełniającego wymagania zgodnie z Polską Normą¹⁾, rozmieszczone poniżej kolana wokół całego obwodu nogawek</p> <p>c) kieszenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poniżej pasa z przodu dwie kieszenie skośne, wpuszczane, zamykane - na nogawkach po zewnętrznych stronach, na wysokości 1/2 uda, kieszenie zewnętrzne o wymiarach co najmniej $16 \times 20 \times 3 \text{ cm}$, przykryte klapkami zapinanymi na taśmę samoszczepną, na prawej kieszeni opcjonalnie naszyta kieszeń na telefon komórkowy, przykryta klapką na taśmę samoszczepną, lub kieszeń z przeszyciem na długopis - na lewej kieszeni naszyta kieszeń na latarkę diagnostyczną, przykryta klapką od kieszeni <p>d) na wysokości kolan wzmocnienia z zakładkami, z możliwością umieszczenia wewnątrz piankowych wkładek ochronnych na kolana</p>

		<p>e) w kroku na wewnętrznej stronie dodatkowa warstwa tkaniny w kolorze czarnym, zabezpieczająca spodnie przed przecieraniem lub uszkodzeniem</p> <p>f) u góry podwójne podtrzymywacze paska o szerokości co najmniej 3 cm i wysokości co najmniej 6 cm</p> <p>g) długość spodni do pasa z regulacją szerokości w pasie</p> <p>h) po zewnętrznej stronie nogawek suwak o długości co najmniej 25 cm</p> <p>i) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z przodu wloty do kieszeni górnych skośnych - kieszenie boczne wraz z klapkami - profilowane wzmocnienia na kolanach - dolna część nogawki do wysokości dolnej krawędzi dolnego pasa odblaskowego wokół całego obwodu nogawek - tył spodni na wysokości siedzenia, do pasa - obszycie suwaka dolnego <p>j) dopuszcza się zmianę wymiarów poszczególnych elementów spodni w zależności od rozmiaru</p>
Wzór spodni		
		
4	Obuwie (całosezonowe)	<p>a) materiał: skóra lub oddychające tkaniny typu laminat paroprzepuszczalny, impregnowane wodoodpornie</p> <p>b) wzór: wzmocniony nosek, budowa cholewki odpowiednia do obuwia całosezonowego ponad kostkę, podeszwa antypoślizgowa, olejoodporna, wkładka antyprzebiciowa</p>

5	Kurtka (całosezonowa, softshell)	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾ – elementy zestawu odzieżowego przeznaczone do jednoczesnego stosowania powinny łącznie spełniać wymaganie co najmniej klasy 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) materiał typu softshell co najmniej klasy 2 w zakresie wodoszczelności i w zakresie oporu pary wodnej, spełniający wymagania zgodnie z Polską Normą²⁾</p> <p>c) pasy z materiału odblaskowego spełniającego wymagania zgodnie z Polską Normą¹⁾:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na dole (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi) wokół całego obwodu kurtki umieszczony poziomo pas odblaskowy o szerokości nie mniej niż 5 cm – nad ściągaczem w pasie (nie mniej niż 5 cm od dolnego pasa odblaskowego) wokół całego obwodu kurtki umieszczony poziomo pas odblaskowy o szerokości 5 cm – na rękawach na wysokości ramion umieszczony poziomo pas odblaskowy o szerokości 5 cm – na rękawach na wysokości poniżej łokcia (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi rękawów) umieszczony poziomo pas odblaskowy o szerokości 5 cm – minimalna powierzchnia materiału odblaskowego – 0,13 m² <p>d) kaptur doszyty na stałe i chowany w stójce (zapinany na zamek błyskawiczny spiralny) lub odpinany (na zamek błyskawiczny spiralny), profilowany, zapobiegający spływaniu kropeł deszczu po twarzy</p> <p>e) na obwodzie części twarzowej kaptura, wokół pasa i dolnej krawędzi kurtki, odszyty tunel ze sznurkiem ściągającym</p> <p>f) co najmniej dwie kieszenie ze skośnymi otworami zamykane na zamek błyskawiczny, umieszczone na dole z przodu (symetrycznie względem zapięcia)</p> <p>g) z przodu na wysokości klatki piersiowej co najmniej dwie kieszenie przykryte kłapkami, umieszczone symetrycznie po obu stronach zapięcia, w tym jedna kieszeń o wymiarach umożliwiających zmieszczenie przenośnego radiotelefonu</p> <p>h) rękawy z regulacją obwodu mankietów taśmą samoszczepną, na łokciach wzmocnienia, na wewnętrznej części lewego rękawa między mankietem a dolnym pasem odblaskowym wpuszczana kieszeń na kartę magnetyczną, zapinana na zamek błyskawiczny spiralny</p> <p>i) zamek błyskawiczny głównego zapięcia dwustronnie rozdzielczy</p> <p>j) plisa/listwa przykrywająca zapięcie główne, zapinana na taśmę samoszczepną</p> <p>k) co najmniej dwie kieszenie wewnętrzne, z czego jedna kieszeń wewnętrzna po lewej stronie</p> <p>l) od wewnątrz wykończenie podszewką siatkową lub materiałem paroprzepuszczalnym</p> <p>m) długość kurtki co najmniej do wysokości bioder</p> <p>n) oznakowanie przodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – po prawej stronie, nad prawą kieszenią, naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej – nad lewą górną kieszenią naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji – na lewym rękawie wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku – na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z flagą biało-czerwoną o wymiarach co najmniej 2,5 × 4 cm – poniżej flagi na prawym ramieniu opcjonalnie logo lub nazwa dysponenta jednostki <p>o) oznakowanie tyłu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na wysokości klatki piersiowej wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku – na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji
---	----------------------------------	--

		<p>p) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stójka (strona wewnętrzna i zewnętrzna) - zewnętrzna część rękawów (od łokcia do mankietu) - mankiety na całym obwodzie - przód i tył na wysokości barku - plisa zapięcia głównego, plisy na kieszeniach skośnych i klapki w kieszeniach górnych - zamki <p>r) dopuszcza się zmianę wymiarów poszczególnych elementów kurtki w zależności od rozmiaru</p>
Wzór kurtki		
		
6	Polar / podpinka do kurtki	<p>a) polar lub podpinka do kurtki spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą³⁾, co najmniej klasy 2 w zakresie oporu cieplnego, materiał: polar lub zbliżony funkcjonalnie</p> <p>b) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>c) z przodu na dole co najmniej dwie kieszenie ze skośnymi otworami, zapinane na zamek błyskawiczny</p> <p>d) zalecana jedna kieszeń wewnętrzna z zapięciem otworu</p>

	<p>e) oznakowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z przodu po prawej stronie, nad górną kieszenią, naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej - z przodu po lewej stronie, nad górną kieszenią, naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji - na lewym rękawie wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku - na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z flagą białą-czerwoną o wymiarach co najmniej 2,5 × 4 cm - poniżej flagi na prawym ramieniu opcjonalnie logo lub nazwa dysponenta jednostki - z tyłu naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji <p>f) opcjonalnie kaptur dopinany na suwak</p> <p>g) zapięcie na zamek spiralny rozdzielnicy</p> <p>h) rękawy zakończone mankietami, opcjonalnie z możliwością regulacji obwodu</p> <p>i) na całym obwodzie dolnej krawędzi odszyty tunel ze sznurkiem ściągającym</p> <p>j) na wewnętrznej części lewego rękawa, nad mankietem, wpuszczana kieszeń na kartę magnetyczną, zapinana na zamek błyskawiczny spiralny</p> <p>k) z przodu na wysokości klatki piersiowej dwie wpuszczane kieszenie o wymiarach co najmniej 18 × 13 cm, z pionowymi otworami, zapinane na zamek błyskawiczny spiralny, umieszczone symetrycznie po obu stronach</p> <p>l) z przodu na dole dwie kieszenie wewnętrzne</p> <p>m) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stójka - zewnętrzna część rękawów (od łokcia do mankieta) - mankiety na całym obwodzie - przód i tył na wysokości barku - na całym obwodzie od dolnej krawędzi na wysokość 5 cm - zamki <p>n) dopuszcza się zmianę wymiarów poszczególnych elementów polaru/podpinki w zależności od rozmiaru</p>
--	--

Wzór polaru / podpinki do kurtki

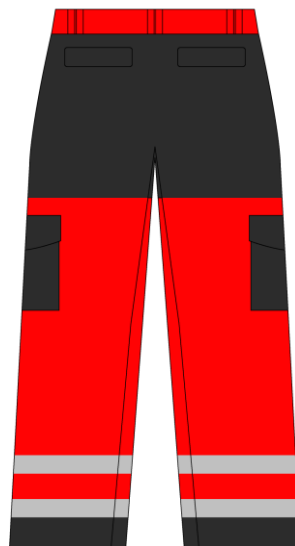

7	Kamizelka	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾ – elementy zestawu odzieżowego przeznaczone do jednoczesnego stosowania powinny łącznie spełniać wymaganie klasy 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) wykonana w całości z siatki obszytej lamówką, poza elementami wymagającymi zastosowania innych materiałów</p> <p>c) trzy poziome pasy materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, spełniającego wymagania zgodnie z Polską Normą¹⁾, z czego dwa pasy rozmieszczone na dole (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi) wokół całego obwodu, w odległości od siebie nie mniejszej niż 5 cm, a jeden pas na górze nad emblematami od przodu kamizelki</p> <p>d) rozmieszczenie i liczba kieszeni zależne od pełnionej funkcji</p> <p>e) oznakowanie przodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – po prawej stronie naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej – po lewej stronie, na wysokości klatki piersiowej, naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji – nad naszywką z pierwszą literą imienia i nazwiskiem opcjonalnie logo lub nazwa dysponenta jednostki <p>f) oznakowanie tyłu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na wysokości klatki piersiowej naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji – poniżej wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku <p>g) regulacja na bokach</p> <p>h) w górnej części, na wysokości karku, doszyta miękka tkanina zapobiegająca otarciom karku</p> <p>i) zapięcie na zamek spiralny lub kostkowy w kolorze czarnym</p> <p>j) kieszenie w kolorze czarnym z elementami odblaskowymi</p> <p>k) dopuszcza się zmianę wymiarów poszczególnych elementów kamizelki w zależności od rozmiaru</p>
---	-----------	--

Wzór kamizelki		
		
8	Czapka letnia	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku</p> <p>c) z przodu daszek</p> <p>d) z tyłu regulacja</p>
Umundurowanie zimowe ³⁾		
1	Spodnie	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾ – elementy zestawu odzieżowego przeznaczone do jednoczesnego stosowania powinny łącznie spełniać wymaganie klasy 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) wykonane z materiału typu softshell zgodnie z Polską Normą²⁾, co najmniej klasy 2 w zakresie wodoszczelności i co najmniej klasy 2 w zakresie oporu pary wodnej</p> <p>c) długość spodni do pasa lub z bawetem przednim i tylnym</p> <p>d) dwa równoległe pasy z materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, spełniającego wymagania zgodnie z Polską Normą¹⁾, rozmieszczone poniżej uda wokół całego obwodu nogawek, i jeden pas na spodniach z bawetem przednio-tylnym na wysokości pasa wokół całego obwodu spodni</p> <p>e) kieszenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poniżej pasa z przodu dwie kieszenie skośne, wpuszczane, zamykane – na nogawkach po zewnętrznych stronach, na wysokości 1/2 uda, kieszenie zewnętrzne o wymiarach co najmniej 16 × 20 × 3 cm, przykryte klapkami zapinanymi na taśmę samoszczepną, opcjonalnie na prawej kieszeni naszyta kieszeń na telefon komórkowy, przykryta klapką na taśmę samoszczepną, lub kieszeń z przeszyciem na długopis – na lewej kieszeni naszyta kieszeń na latarkę diagnostyczną, przykryta klapką od kieszeni

	<p>f) na wysokości kolan wzmocnienia z bocznymi zakładkami, możliwość umieszczenia wewnątrz piankowych wkładek ochronnych na kolana</p> <p>g) w kroku na wewnętrznej stronie dodatkowa warstwa tkaniny zabezpieczającej spodnie przed przetarciem lub uszkodzeniem</p> <p>h) u góry podwójne podtrzymywacze paska o szerokości co najmniej 3 cm i wysokości co najmniej 6 cm</p> <p>i) wzdłuż nogawek po zewnętrznej stronie wszyte zamki błyskawiczne</p> <p>j) długość spodni do pasa z regulacją szerokości w pasie</p> <p>k) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z przodu wloty do kieszeni górnych skośnych - kieszenie boczne wraz z klapkami - profilowane wzmocnienia na kolanach - dolna część nogawki do wysokości dolnej krawędzi dolnego pasa odblaskowego wokół całego obwodu nogawek - tył spodni na wysokości siedzenia, do pasa <p>l) dopuszcza się zmianę wymiarów poszczególnych elementów spodni w zależności od rozmiaru</p>
--	---

Wzór spodni

2	Obuwie	jak w sezonie letnim
3	Kurtka	jak w sezonie letnim
4	Czapka	a) wykonana z materiału charakteryzującego się oporem cieplnym badanym zgodnie z normą PN-EN ISO 11092:2014-11 na poziomie co najmniej 0,12 m ² K/W po zadeklarowanej przez producenta liczbie cykli konserwacji
		b) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą ¹⁾
		c) z przodu wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku
5	Rękawice	a) materiał wierzchni: skóra, tkanina lub dzianina
		b) ocieplane wewnętrzną warstwą termoizolacyjną
		c) barwa czarna
6	Bielizna zimowa	a) koszulka i kalesony z dzianiny paroprzepuszczalnej
		b) barwa czarna

* Wszystkie materiały zastosowane w umundurowaniu powinny spełniać wymagania normy PN-EN ISO 20471:2013-07, normy PN-EN ISO 20471:2013-07/A1:2017-02 lub normy je zastępującej. W odniesieniu do umundurowania letniego i zimowego członków zespołów ratownictwa medycznego przyjęto, że dopuszcza się umieszczenie dodatkowych elementów poprawiających komfort pracy i funkcjonalność umundurowania oraz bezpieczeństwo pracy spełniających wymagania normy PN-EN ISO 20471:2013-07, normy PN-EN ISO 20471:2013-07/A1:2017-02 p. 5.3 lub normy je zastępującej.

Tabela 2. Minimalne zestawienie umundurowania w sztukach

Lp.	Element umundurowania	Letnie	Zimowe	Wymagane
1	Bluza	2		tak
2	Koszulka (typu polo lub T-shirt)	2		tak
3	Spodnie	2	1	tak
4	Obuwie	1		tak
5	Kurtka	1		tak
6	Polar / podpinka do kurtki	1		tak
7	Kamizelka	1		opcjonalnie
8	Czapka zimowa	1		tak
9	Rękawice	1		opcjonalnie
10	Czapka letnia	1		opcjonalnie
11	Bielizna zimowa	2		tak

¹⁾ Norma PN-EN ISO 20471:2013-07, norma PN-EN ISO 20471:2013-07/A1:2017-02 lub norma je zastępująca.

²⁾ Norma PN-EN 343:2019-04 lub norma ją zastępująca.

³⁾ Umundurowanie zimowe powinno spełniać wymagania normy PN-EN 342:2018-01 lub normy ją zastępującej.

**WYMAGANIA W ZAKRESIE UMUNDUROWANIA CZŁONKÓW LOTNICZYCH
ZESPOŁÓW RATOWNICTWA MEDYCZNEGO**

Tabela 1. Umundurowanie letnie i zimowe członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*

Lp.	Element umundurowania	Opis
Umundurowanie letnie		
1	Kombinezon lotniczy jednoczęściowy	<p>a) barwa czerwona</p> <p>b) co najmniej po dwie kieszenie: piersiowe, biodrowe, udowe, nogawkowe oraz jedna kieszeń naramienna</p> <p>c) oznakowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z przodu po prawej stronie naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej – z przodu po lewej stronie naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej – na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z białą-czerwoną flagą o wymiarach co najmniej 2,5 × 4 cm – na prawym ramieniu naszywka z logo dysponenta jednostki, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej – na lewym ramieniu wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku – na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji <p>d) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą¹⁾, rozmieszczone co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na rękawach wokół całego obwodu (powyżej stawu łokciowego) – pas odblaskowy – na nogawkach wokół całego obwodu (poniżej stawu kolanowego) – pas odblaskowy <p>e) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w okolicy kolan z przodu – zamki – dolna część nogawki po wewnętrznej stronie – zewnętrzna część rękawów (od łokcia do mankietu) – w okolicy barków – z tyłu w okolicy pasa

Wzór kombinezonu

2	Koszulka z krótkim lub długim rękawem	a) barwa czerwona
		b) oznakowanie:
		– na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, nadruk z białą-czerwoną flagą o wymiarach co najmniej 2,5 × 4 cm
		– na lewym rękawie wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku
		– z przodu po lewej stronie w górnej części nadruk z nazwą funkcji
		– na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji
		c) rękawy w kolorze czarnym

Wzór koszulki z krótkim rękawem

Wzór koszulki z długim rękawem

3	Spodnie letnie	a) barwa czerwona
		b) co najmniej po dwie kieszenie: biodrowe, udowe i nogawkowe
		c) opcjonalnie wzmocnienia z dodatkowej warstwy materiału w miejscach narażonych na wycieranie, np. na wysokości pośladków, krocza, kolan (wyprofilowanie kolan), na dole nogawek od strony wewnętrznej
		d) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą ¹⁾ – co najmniej jeden pas odblaskowy na nogawkach wokół całego obwodu (poniżej stawu kolanowego)
		e) wstawki w kolorze czarnym:
		– w okolicy kolan z przodu
		– po wewnętrznej stronie
		– z tyłu w okolicy pasa
		– zamki
Wzór spodni letnich		
		
4	Kurtka letnia	a) tkanina zasadnicza o właściwościach wiatroszczelnych
		b) lekka kurtka z oddychającą ociepliną syntetyczną szybkoschnąca
		c) barwa czerwona
		d) co najmniej po dwie kieszenie: boczne, piersiowe i co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna

	e) oznakowanie opcjonalne:
	– z przodu po prawej stronie naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
	– z przodu po lewej stronie naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
	– na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z białą-czerwoną flagą o wymiarach co najmniej 2,5 × 4 cm
	– na prawym ramieniu naszywka z logo dysponenta jednostki, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
	– na lewym ramieniu wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku
	– na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji
	f) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , rozmieszczone co najmniej:
	– na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego) – jeden pas odblaskowy
	– na dole kurtki wokół całego obwodu – jeden pas odblaskowy
	g) wstawki w kolorze czarnym:
	– zewnętrzna część rękawów (od łokcia do mankietu)
	– pas na całym obwodzie dolnej krawędzi
– okolice kaptura	

Wzór kurtki letniej

Umunduowanie zimowe²⁾

1	Kurtka	a) tkanina zasadnicza – laminat z membraną paroprzepuszczalną
		b) szwy uszczelnione (podklejone)
		c) barwa czerwona
		d) co najmniej dwie kieszenie: boczne, piersiowe i co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna
		e) kaptur
		f) oznakowanie:
		– z przodu po prawej stronie naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
		– z przodu po lewej stronie naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
		– na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z biało-czerwoną flagą o wymiarach co najmniej 2,5 × 4 cm
		– na prawym ramieniu naszywka z logo dysponenta jednostki, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
		– na lewym ramieniu wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku
		– na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji
		g) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , rozmieszczone co najmniej:
		– na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego) – jeden pas odblaskowy
		– w dole kurtki wokół całego obwodu – jeden pas odblaskowy
		h) wstawki w kolorze czarnym:
		– zewnętrzna część rękawów (od łokcia do mankietu)
– pas na całym obwodzie dolnej krawędzi		
– okolice kaptura		

Wzór kurtki

2	Kurtka ocieplacz	a) tkanina wierzchnia z wykończeniem DWR
		b) lekka kurtka zimowa – wypełniona ociepliną syntetyczną
		c) barwa czerwona
		d) co najmniej po dwie kieszenie: boczne, piersiowe i co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna

	e) oznakowanie opcjonalne:
	– z przodu po prawej stronie naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
	– z przodu po lewej stronie naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
	– na prawym i lewym rękawie, na wysokości ramienia, naszywka z biało-czerwoną flagą o wymiarach co najmniej 2,5 × 4 cm
	– na prawym ramieniu naszywka z logo dysponenta jednostki, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
	– na lewym ramieniu wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonany metodą haftu komputerowego lub sitodruku
	– na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji
	f) opcjonalnie materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , rozmieszczone np.:
	– na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego) – co najmniej jeden pas odblaskowy
	– w dole kurtki wokół całego obwodu – co najmniej jeden pas odblaskowy
	g) wstawki w kolorze czarnym:
	– zewnętrzna część rękawów (od łokcia do mankietu)
	– pas na całym obwodzie dolnej krawędzi
– okolice kaptura	

Wzór kurtki ocieplacza

3	Spodnie	a) tkanina zasadnicza – laminat z membraną paroprzepuszczalną
		b) barwa czerwona
		c) co najmniej po dwie kieszenie biodrowe
		d) opcjonalnie wzmocnienia z dodatkowej warstwy materiału w miejscach narażonych na wycieranie, np. na wysokości pośladków, krocza, kolan (wyprofilowanie kolan), na dole nogawek od strony wewnętrznej
		e) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą ¹⁾ – co najmniej jeden pas odblaskowy na nogawkach wokół całego obwodu (poniżej stawu kolanowego)
		f) wstawki w kolorze czarnym:
		– szelki
		– w okolicy kolan z przodu
		– dolna część nogawki po wewnętrznej stronie
		– okolice kieszeni
– zamki		

Wzór spodni

4	Bielizna zimowa	bluza i kalesony z dzianiny paroprzepuszczalnej koloru czarnego
Umundurowanie dodatkowe		
1	Czapka letnia	barwa czerwona lub czarna lub czerwono-czarna
2	Czapka zimowa	barwa czerwona lub czarna lub czerwono-czarna
3	Kamizelka	<p>a) barwa czerwona (dopuszcza się łączenie elementów kamizelki również w kolorze czarnym)</p> <p>b) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe spełniające wymagania zgodnie z Polską Normą¹⁾ – co najmniej jeden pas wokół obwodu kamizelki</p> <p>c) rozmieszczenie i liczba kieszeni zależne od pełnionej funkcji</p> <p>d) oznakowanie opcjonalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z przodu po prawej stronie naszywka z materiału odblaskowego z pierwszą literą imienia i nazwiskiem, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej – z przodu po lewej stronie naszywka z materiału odblaskowego z nazwą funkcji, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej – na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji, mocowany za pomocą taśmy samoszczepnej

Wzór kamizelki

4	Obuwie całoroczne	a) materiał: skóra naturalna lub laminat paroprzepuszczalny
		b) wodoodporne
		c) wysokość cholewki uzależniona od przeznaczenia obuwia
		d) wzmocniony nosek
		e) podeszwa odporna na działanie ropopochodnych substancji chemicznych, antypoślizgowa
5	Rękawice	a) materiał: skóra, tkanina lub dzianina
		b) ocieplane wewnętrzną warstwą termoizolacyjną

* W odniesieniu do umundurowania letniego i zimowego członków lotniczego zespołu ratownictwa medycznego dopuszcza się:

- 1) zastosowanie tkanin o barwie fluorescencyjnej czerwonej;
- 2) umieszczenie dodatkowych elementów poprawiających komfort pracy i funkcjonalność umundurowania oraz bezpieczeństwo pracy.

- 1) Norma PN-EN ISO 20471:2013-07, norma PN-EN ISO 20471:2013-07/A1:2017-02 lub norma je zastępująca w zakresie odbłaskowości.
- 2) Umundurowanie zimowe z lp. 2 (kurtka ocieplacz) oraz lp. 4 (bielizna zimowa) jest zgodne z wymaganiami normy PN-EN 342:2018-01 lub normy ją zastępującej.

Tabela 2. Minimalne zestawienie umundurowania w sztukach

Lp.	Element umundurowania	Letnie	Zimowe	Wymagane
1	Kombinezon lotniczy jednoczęściowy	2		tak
2	Koszulka z krótkim lub długim rękawem	2		tak
3	Spodnie letnie	2	0	opcjonalnie
4	Kurtka letnia	1	0	opcjonalnie
5	Kurtka	0	1	tak
6	Kurtka ocieplacz	0	1	opcjonalnie
7	Spodnie	0	1	tak
8	Bielizna zimowa	0	2	tak
9	Czapka zimowa	0	1	tak
10	Czapka letnia	1	0	opcjonalnie
11	Kamizelka	1		opcjonalnie
12	Obuwie całoroczne	2		tak
13	Rękawice	1		opcjonalnie

Element umundurowania wymieniony w lp. 1 może być stosowany zamiennie z elementami umundurowania wymienionymi w lp. 2 i 3 oraz 5 lub 6 i 7.